

Mélypontra várva

A GKI Gazdaságkutató Zrt.-nek az Erste Bank együttműködésével készült előrejelzése szerint a magyarországi gazdasági visszaesés mélypontja még előttünk áll, a hazai GDP idén várhatóan 6,5%-csökken. A legnagyobb veszteségeket a mezőgazdaság és az export-érzékeny ipar szenvedti el. A második félév a korábbinál erősebb forintot és gyorsuló inflációt hoz.

Az ipari visszaesés 2009 tavaszának végére lefékeződött. Májusban ugyan csak szerény - az előző hónaphoz képest 2,6%-os - termelésnövekedés következett be, a GKI ipari konjunktúratesztjének eredményeit összefoglaló mutató értéke azonban április óta emelkedik. Az Európai Unió egészét illetve a legfontosabb exportpiacunk, Németország kilátásait jellemző indexek is csökkenő borúlátást tükröznek. Az ipari növekedés beindulására utaló jelek azonban egyelőre nem láthatók s az sem világos, hogy mely iparágakban indulhat meg először a fellendülés. Az építőiparban májusban tovább esett a termelés volumene (áprilishoz képest 3,3%-kal), az ágazat látványosan kettészakadt: amíg a mélyépítésben az első öt hónapban 7,9%-kal nőtt a termelés, addig a magasépítési teljesítmény valósággal zuhant (24,1%-kal). A megkötött szerződések 26%-kal haladják meg az egy évvel korábbit, ami előre vetíti a termelés várható növekedését - de ez a folyamat csak 2010-től indulhat be, s ekkor is inkább csak a mélyépítésben. A kiskereskedelmi forgalom csökkenése májusban már nem gyorsult tovább, de júliustól várhatóan ismét erősödik a visszaesés üteme. Az év egészében a legnagyobb szűkülés a bútorok, a műszaki cikkek, az építőanyagok és a gépkocsik eladásában várható. A reálkereset az első öt hónapban 2,2%-kal csökkent, az év egészében 2,5%-os szűkülés várható. A növekvő munkanélküliség, a csökkenő hitelfelvétel, valamint a megtakarítási hajlandóság (és kényszer) erősödése miatt a reálkeresetknél nagyobb mértékben zsugorodik a lakosság elkölthető jövedelme.

Az államháztartás hiánya júniusban a GDP 0,9%-át tette ki, 2009 egészében 3,8%-os GDP-arányos hiány kialakulása valószínű. Az első öt hónapban az import az exportnál nagyobb mértékben esett vissza, ennek következtében jelentős, 1,5 milliárd eurót kitevő aktívum keletkezett. E folyamat 2009 végéig minden bizonnyal kitart, így az év egészében 2,8 milliárdos aktívum várható, ami a GDP 3,1%-ának felel meg. A korábbi éveknél kedvezőbb külkereskedelmi egyenleg miatt a külső finanszírozási igény is csökken, éves szinten a GDP 2,2%-ára.

2009 második félévében az áfa- és jövedéki adók emelésének hatására átmenetileg megugrik a fogyasztói árindex, az egy évre visszatekintő index értéke decemberre megközelíti a 7%-ot. Éves átlagban 5%-os drágulási ütem várható - e prognózis felülvizsgálata az adóemelések valódi hatásának megismerésének fényében lehet indokolt. A számos országban bekövetkezett gazdaságélénkítő lépések miatt minden bizonnyal felgyorsuló nemzetközi infláció hazai "begyűrűzésére" csak 2010 közepétől lehet számítani. A külső és belső egyensúly javulása Magyarország nemzetközi befektetői megítélését javította, ennek, valamint a világban általában javuló befektetői hangulatnak tudható be az eurókötvény-kibocsátás sikere. Az MNB július végén - kihasználva a tőke- és pénzügyi uborkaszegont - 100 bázisponttal csökkentette a jegybanki alapkamatot. E lépés a külső pénzügyi környezetben jó fogadtatásra talált, a forint árfolyamára pedig - egyelőre - alig gyakorolt hatást. 2009 végéig további kamatvágások valószínűek, december végén az alapkamat 7% közelébe érhet. 2009 második felében 270-275 körüli, az első félévinél kisebb ingadozású, éves átlagban 280 forint körüli euró-árfolyam várható.

A GKI Gazdaságkutató Zrt. prognózisa a magyar nemzetgazdaság 2009. évi folyamatairól

	2006.	2007.	2008.	2009. január- május	2009 (előrejelzés)
1. A GDP volumenindexe (%)	104,1	101,2	100,6	93,6*	93,5
2. Az ipari termelés indexe (összehasonlító áron, %)	110,1	108,1	98,9	76,7	82
3. Nemzetgazdasági beruházások indexe (összehasonlító áron, %)	93,8	101,5	97,0	92,3*	92
4. Az építési-szerelési tevékenység indexe (összehasonlító áron, %)	98,4	85,9	94,9	93,1	93
5. A kiskereskedelmi forgalom volumenindexe (%)	104,4	97,0	98,2	96,2	95
6. A kivitel változásának indexe (folyó áron, euróban, %)	116,6	115,7	105,6	73,5	86
7. A behozatal változásának indexe (folyó áron, euróban, %)	113,9	111,9	105,6	69,3	82,5
8. A külkereskedelmi mérleg egyenlege (milliárd euró)	-2,4	-0,1	-0,2	1,5	2,8
9. A folyó fizetési és tökemérleg együttes egyenlege (milliárd euró)	-6,2	-5,4	-7,8	0,3*	-2,0
10. Az euró átlagos árfolyama (forint)	264,3	251,3	251,2	287,5***	280
11. Az államháztartás hiánya (pénzforgalmi szemléletben, helyi önkormányzatok nélkül, milliárd forint)	2034	1291	907,1	816,4**	960
12. A bruttó átlagkereset indexe	108,1	108,2	107,5	101,4	102,4
13. Fogyasztói árindex	103,9	108,0	106,1	103,3**	105
14. Fogyasztói árindex az időszak végén (előző év azonos hónap = 100)	106,5	107,4	103,5	103,7**	106,8
15. Munkanélküliségi ráta az időszak végén (%)	7,5	7,7	8,0	9,8****	10,5

* 2009. I. negyedév

** 2009. I. félév

*** 2009. I-VII. hó

**** 2009. III-V. hó

A tényadatok forrása: KSH, MNB, PM